

MÅNADSFARTYG Maj 2023 – *Jacob Malmros*

Den 15 maj 1968 levererades OBO-fartyget *Jacob Malmros* från Hitachi Zosen, Innoshima till Trelleborgs Ångfartygs AB. Trelleborgarna passade samtidigt denna dag också på att byta namn till Rederi AB Malmros och *Jacob Malmros* blev därmed rederiets första nybygge med ett M på skorstenen.

Jacob Malmros var på 108 000 dwt och hade sjösatts och döpts den 27 februari samma år. Fartyget hade namngivits efter grundaren av den Malmrosiska affärsverksamheten i Trelleborg, handelsmannen Jacob Malmros, som 1822 flyttat från Malmö och etablerat sig i Trelleborg. Döpet verkställdes av fru Eivor Malmros, maka till rederiets VD Frans Malmros[III].

Fartyget var det annars så Kockumstrognas rederiets första beställning hos ett japanskt varv. Men det tio procent lägre priset hos japanerna gick inte att bortse från enligt VD Frans Malmros som passade på att även beställa ett systerfartyg. Detta döptes senare till *Frans Malmros* troligen efter Jacob Malmros son Frans Malmros[I] som 1870 grundade Trelleborgs Ångfartygs AB.

Fartygen blev Malmros första (och enda) renodlade OBO-fartyg, dvs. där samma lastutrymme kunde användas både för olja och för bulk. Den efterföljande *Jarl Malmros* var en malmtanker dvs. med separata utrymmen för malm resp. olja.

Lastutrymmet var uppdelat i elva lastrum. Dessa var byggda så att rengöringstiden mellan en oljelast och en bulklast skulle bli så kort som möjligt. Lastledningarna var dessutom utformade så att två skilda oljelaster kunde fraktas samtidigt. Huvudmaskineriet utgjordes av en ångturbin på 19 000 ahk som gav en marschfart på cirka 16 knop. Prislappen låg på cirka 50 MSEK.

Efter leverans gjorde *Jacob Malmros* två oljeresor mellan Persiska viken och Japan. Därefter gick hon in i ett certeparti på två år för transport av malm från Brasilien till Japan. På återresorna lastade hon olja företrädesvis till Europa.

I februari 1969 på resa från Zeebrügge till Brasilien i barlast drabbades hon av ett haveri i form av explosioner i flera av lastrummen med åtföljande brand. Efter brandens släckning kunde fartyget för egen maskin gå till Lissabon för reparation. Lyckligtvis förekom endast smärre personskador. Fartyget var i trafik igen i början av april. Orsaken till explosionerna tror man var gnistbildning som antände ej utvädrade restgaser.

T.h. *Jacob Malmros* under malmlastning i Brasilien

Det första certepartiet löpte ut i september 1970. Ett nytt kontrakt för transport av kol Nordamerika – Japan slöts sedan med början våren 1971 där fartyget på returesorna sysselsattes med oljelaster i öppna marknaden.

År 1973 förlängdes kontraktet med tre år fram till oktober 1976. Därefter blev det några månader på den öppna marknaden fram till sommaren 1977 då båda systerarna såldes till Panama. Den sista tiden hade fartygens intäkter ej täckt driftskostnaderna samtidigt som *Malmros* ekonomi i den dåliga fraktkonjunkturen som nu rådde hackade betydligt. En förutsättning vid försäljningen var att de båda fartygen återbefraktades av *Malmros* för en period av tre år.

Hösten 1977 var Malmros nära konkurs men lyckades reda upp situationen genom att sälja av verksamheter och till sist samtliga fartyg. Från 1980 övergick man till att bli ett renodlat investmentbolag.

Köpare av *Jacob Malmros* blev Shannon Navigation Co. Inc. i Panama. Priset bestämdes till US dollars 4,5 miljoner och fartyget fick nu namnet *Maritime Hawk*. Efter fem år under Panamaflägg blev det i augusti 1982 dags för upphuggning av henne i Kaohsiung.

Några ord om Jacob Malmros (1793-1857)

Släkten Malmros härstammar från Malmö och kan spåras bakåt till slutet av 1500-talet.

I början av 1700-talet tog två unga män i släkten sig namnet Malmros. En senare ättling till en av dessa, Jacob Malmros (1793-1857), flyttade 1822 till Trelleborg och startade där en spannmåls- och timmerhandel. Han var även verksam som fartygsbärgare och i mindre skala som redare och lade grunden till det som småningom skulle bli Malmrosgruppen.

Ett reportage i tidningen *Granskaren* 1890 beskrev Jacob Malmros: *"Slugt affärshuvud och med en på den tiden ovanlig beläsenhet och kännedom i handelsbranschen, var han en av de mer framstående i strandnings- och haveriaffärerna på platsen."*

Första egna fartyget blev slupen *Twå Bröder* på cirka 19 svåra läster, knappt 50 tons lastförmåga, som inköptes 1825.

Hans son Frans Malmros[I] (1836-1904) startade 1870 Trelleborgs Ångfartygs AB.

Text: Bo Jershed

Bilder: Airfoto resp. Malmros årsredovisning 1969

